

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR.410.022.06.2021

Pan
Adam Korta
Starosta Bocheński
Starostwo Powiatowe w Bochni
ul. Kazimierza Wielkiego 31
32-700 Bochnia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 – Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Starostwo Powiatowe w Bochni, ul Kazimierza Wielkiego 31, 32-700 Bochnia ¹
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Adam Korta, Starosta Bocheński, od 20 listopada 2018 r. W okresie od 28 listopada 2014 r. do 20 listopada 2018 r. Starostą Bocheńskim był Ludwik Węgrzyn. (akta kontroli str. 3-4)
<i>Zakres przedmiotowy kontroli</i>	1. Zapewnienie przez jednostkę samorządu terytorialnego warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2021 r. lub do zakończenia czynności kontrolnych oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
<i>Podstawa prawna podjęcia kontroli</i>	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Barbara Guga, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/103/2021 z 8 września 2021 r. 2. Bernard Różański, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/113/2021 z 8 października 2021 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: *Starostwo* lub *Powiat*.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Powiat zapewnił warunki do realizacji zadań oświatowych w latach 2017-2021 (do 30 września). Wywiązywano się z obowiązku określonego w art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁴, przedkładając terminowo Radzie Powiatu Bocheńskiego informacje o stanie oświaty na terenie Powiatu. W pełni realizowano też obowiązkowe zadania oświatowe oraz prowadzono przekazane przez gminę przedszkole specjalne. Dodatkowo realizowano ponadobowiązkowe zadania związane z rozwojem uczniów, organizując m.in. dodatkowe zajęcia finansowane ze środków własnych.

Powiat rzetelnie i zgodnie z przepisami gospodarował środkami na zadania oświatowe. W uchwałach budżetowych na poszczególne lata prawidłowo planowano dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w wysokościach wynikających z informacji otrzymanych od ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Powiat przeznaczał na realizację zadań oświatowych wszystkie środki otrzymywane z budżetu państwa oraz angażował corocznie środki własne. W budżecie Powiatu zapewniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wymaganej wysokości, a w sprawozdaniach budżetowych prawidłowo wykazywano dane wynikające z ewidencji księgowej.

Powiat wykorzystał skontrolowane dotacje otrzymane z budżetu państwa zgodnie z przeznaczeniem, zwracając terminowo niewykorzystane środki. W celu poprawy warunków realizacji zadań oświatowych korzystał ze środków pochodzących z funduszy europejskich oraz środków z innych źródeł (fundacji, podmiotów gospodarczych), co Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako działania gospodarne. Powiat prawidłowo udzielił szkołom niepublicznym cztery badane dotacje, natomiast w jednym przypadku, wskutek niedopatrzenia, udzielił dotacji w kwocie zawyżonej o 2678,36 zł.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm., dalej: *Prawo oświatowe*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

Obszar

1. Zapewnienie przez powiat warunków realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1.1. W Powiecie Bocheńskim nie powołano rady oświatowej. Jak wyjaśnił Starosta, zadania rady realizowała Komisja Edukacji Sportu i Turystyki powołana przy Radzie Powiatu.

(akta kontroli str. 114)

1.2. W latach 2017 – 2021, zgodnie z art. 11 ust. 7 Prawa oświatowego, w terminie do 31 października, Starosta przedstawiał Radzie Powiatu informacje o stanie realizacji zadań oświatowych za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach egzaminu maturalnego i egzaminu zawodowego, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły a nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Małopolskiego Kuratora Oświaty. Rada przyjęła informacje bez uwag.

(akta kontroli str. 10-15)

1.3. Powiat prowadził do 31 sierpnia 2018 r. 12 jednostek oświatowych, tj. cztery zespoły szkół⁶, dwa licea ogólnokształcące, dwie szkoły policealne, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy⁷, bursę szkolną, poradnię psychologiczno-pedagogiczną oraz szkolne schronisko młodzieżowe. Od 1 września 2018 r., w wyniku likwidacji jednej szkoły policealnej i włączenia innej szkoły policealnej do zespołu szkół⁸, liczba prowadzonych jednostek oświatowych zmniejszyła się do 10. W sumie Powiat prowadził w latach 2017–2018, w ramach realizacji zadań własnych, 29 szkół i placówek oświatowych, w tym: pięć liceów ogólnokształcących, pięć techników, sześć szkół branżowych I stopnia (do 31 sierpnia 2017 r. zasadnicze szkoły zawodowe), cztery szkoły policealne, trzy licea dla dorosłych, szkołę podstawową specjalną, gimnazjum specjalne, szkołę specjalną przyspasabiającą do pracy, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, szkolne

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

⁶ W tym: 1) Zespół Szkół nr 1 im. Stanisława Staszica w Bochni, w skład którego wchodziły: IV Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 1 oraz Branżowa Szkoła I stopnia nr 1 (przekształcona z zasadniczej szkoły zawodowej od 1 września 2017 r.);

2) Zespół Szkół nr 2 im. Stanisława Konarskiego, w skład którego wchodziły: Technikum nr 2, Branżowa Szkoła I stopnia nr 2 (przekształcona od 1 września 2017 r. z zasadniczej szkoły zawodowej), II Liceum dla Dorosłych, Branżowa Szkoła II stopnia nr 1 (założona 1 września 2020 r.); do 31 sierpnia 2018 r. w skład Zespołu wchodziło III Liceum Ogólnokształcące;

3) Zespół Szkół nr 3 im. Ks. Prof. Józefa Tischnera, w skład którego wchodziły: Technikum nr 3, Branżowa Szkoła I stopnia nr 3 (przekształcona od 1 września 2017 r. z zasadniczej szkoły zawodowej), Branżowa Szkoła II stopnia nr 2 (założona 1 września 2020 r.), I Liceum dla Dorosłych, od 1 września 2018 r. Szkoła Policealna Pracowników Szkół Medycznych i Społecznych dla Dorosłych; do 31 sierpnia 2018 r. w skład Zespołu wchodziła Szkoła Policealna.

4) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Jana Pawła II w Łapanowie, w skład którego wchodziły: technikum, branżowa szkoła I stopnia (przekształcona 1 września 2017 r. z zasadniczej szkoły zawodowej), szkoła policealna, liceum ogólnokształcące dla dorosłych, branżowa szkoła II stopnia (założona 1 września 2020 r.). Do 31 sierpnia 2018 r. w skład Centrum wchodziło liceum ogólnokształcące

⁷ W skład Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Ks. Jana Twardowskiego wchodziły: szkoła podstawowa specjalna, szkoła przyspasabiająca do pracy, branżowa szkoła I stopnia specjalna (przekształcona 1 września 2017 r. z zasadniczej szkoły zawodowej specjalnej), przedszkole specjalne prowadzone na podstawie porozumienia zawartego z Gminą Miasta Bochni. Do 31 sierpnia 2019 r. w skład Ośrodka wchodziło gimnazjum specjalne.

⁸ Szkoła Policealna Pracowników Służb Medycznych i Społecznych dla Młodzieży została zlikwidowana 31 sierpnia 2018 r. Szkoła Policealna Pracowników Szkół Medycznych i Społecznych dla Dorosłych po 31 sierpnia 2018 r. została włączona do Zespołu Szkół nr 3 im. Ks. Prof. Józefa Tischnera w Bochni.

schronisko młodzieżowe oraz bursę szkolną. W 2019 r. liczba prowadzonych szkół placówek zmniejszyła się do 23 z uwagi na likwidację 31 sierpnia 2018 r. dwóch liceów ogólnokształcących, dwóch szkół policealnych, jednego technikum i szkoły branżowej I stopnia. W latach 2020 – 2021 liczba prowadzonych przez Powiat szkół i placówek zwiększyła się do 25, ponieważ z końcem sierpnia 2019 r. zlikwidowano gimnazjum specjalne, a od września 2020 r. utworzono trzy szkoły branżowe II stopnia, jednak z uwagi na brak słuchaczy nie prowadziły one działalności dydaktycznej.

(akta kontroli str. 16-26, 51)

Dyrektor Wydziału Oświaty wyjaśniła, że spełniając wymóg ustawy wynikający z Prawa oświatowego oraz przepisów wprowadzających Prawo oświatowe, w związku z wprowadzoną reformą szkolnictwa Rada Powiatu utworzyła trzy szkoły branżowe drugiego stopnia i nadała im pierwsze statuty. Odbyło się to po dokonaniu wstępnego rozeznania przez dyrektorów szkół o potencjalnym zainteresowaniu dalszym kształceniem absolwentów szkoły branżowej I stopnia. Celem nadrzędnym tego działania było zapewnienie drożności kształcenia dla absolwentów szkoły branżowej I stopnia w powiecie. Mimo prowadzonych przez dyrektorów tych szkół, w każdym roku rozmów i przedstawiania oferty kształcenia nie udaje się dokonać naboru do tych szkół. Średnio w roku jest chętnych 12-15 osób w różnych zawodach, co uniemożliwia utworzenie chociażby jednego oddziału w powiecie

(akta kontroli str. 277-278)

1.4. Poza zadaniami własnymi Powiat prowadził przedszkole specjalne. Placówka ta była prowadzona w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Bochni, na podstawie porozumienia Powiatu Bocheńskiego z Gminą Miasta Bochni, zawartego 8 czerwca 2011 r. w sprawie założenia i prowadzenia przedszkola specjalnego.

(akta kontroli str. 17, 27-31)

1.5. W 2017 r. Powiat był organem rejestrowym dla 11 niepublicznych szkół i placówek oświatowych, w tym sześciu szkół policealnych, trzech liceów ogólnokształcących dla dorosłych, placówki kształcenia ustawicznego, poradni psychologiczno-pedagogicznej.

W 2018 r. liczba zarejestrowanych szkół i placówek wzrosła do 12, ponieważ zarejestrowano liceum ogólnokształcące oraz placówkę artystyczną, natomiast zlikwidowano szkołę policealną. W kolejnych latach liczba ta zmniejszyła się do 11 w 2019 r., z uwagi na likwidację jednego liceum dla dorosłych, oraz do 9 w 2020 r., w związku z likwidacją liceum ogólnokształcącego oraz szkoły policealnej. W 2021 r., po wpisaniu do ewidencji branżowej szkoły II stopnia oraz placówki kształcenia ustawicznego, liczba niepublicznych szkół i placówek ponownie zwiększyła się do 12, w tym cztery szkoły policealne, dwa licea dla dorosłych, branżowa szkoła II stopnia, dwie placówki kształcenia ustawicznego, jedna placówka artystyczna i poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

Powiat nie przekazywał osobom prawnym niebędącym jednostkami samorządu terytorialnego lub osobom fizycznym prowadzenia szkół lub placówek w drodze umowy. Nie wydawał też zezwoleń na założenie szkoły lub placówki publicznej, o których mowa w art. 88 ust. 4 pkt 1 Prawa oświatowego.

(akta kontroli str. 32-33, 239-241)

1.6. Średnia liczba uczniów uczęszczających w poszczególnych latach do szkół prowadzonych przez Powiat zmniejszyła się z 4029,3 w 2017 r. do 3912,3 w 2018 r., a następnie wzrosła do 4225,63 w 2019 r., 4898,65 w 2020 r. i 4920 w 2021 r. (do 30 września).

Liczba oddziałów w szkołach wyniosła 168,64 w 2017 r., 164,98 w 2018 r., 178,98 w 2019 r., 196,65 w 2020 r. i 193 w 2021 r. (do 30 września).

Średnia liczba uczniów w oddziale w latach 2017-2019 pozostawała na zbliżonym poziomie i wynosiła, odpowiednio: 23,89, 23,71 i 23,61, natomiast w 2020 r. wzrosła do 24,91, a w 2021 r. do 25,49.

(akta kontroli str. 51)

1.7. W szkołach i placówkach oświatowych, dla których Powiat był organem prowadzącym, średnie zatrudnienie nauczycieli w poszczególnych latach wynosiło (w przeliczeniu na etaty):

- w 2017 r. – 424,39 etatu, z tego: dyplomowanych – 311,63 etatu, mianowanych – 68,72, kontraktowych – 38,93, stażystów – 5,11;
- w 2018 r. – 424,19 etatu, z tego: dyplomowanych – 318,74 etatu, mianowanych – 64,52, kontraktowych – 34,59, stażystów – 6,34;
- w 2019 r. – 431,99 etatu, z tego: dyplomowanych – 331,84 etatu, mianowanych – 57,66, kontraktowych – 29,46, stażystów – 13,03;
- w 2020 r. – 454,9 etatu, z tego: dyplomowanych – 349,56 etatu, mianowanych – 51,31, kontraktowych – 34,34, stażystów – 19,69;
- do 30 września 2021 r.: - 467,12 etatu, z tego: dyplomowanych – 355,45 etatu; mianowanych – 50,79; kontraktowych – 43,32; stażystów – 17,56.

Średnia liczba uczniów przypadających na jednego nauczyciela wyniosła: w 2017 r. - 9,43, w 2018 r. – 9,22, w 2019 r. – 9,78, w 2020 r. – 10,76 oraz w 2021 r. (do 30 września) – 10,53.

(akta kontroli str. 52)

1.8. W szkołach prowadzonych przez Powiat występował niedobór wykwalifikowanych nauczycieli matematyki i informatyki. W liceach ogólnokształcących brakowało również nauczycieli fizyki, biologii, chemii. W technikum i szkołach branżowych brakowało nauczycieli kształcenia zawodowego, w tym zajęć praktycznych różnych specjalności. Przykładowo w Zespole Szkół nr 1 w Bochni nie było nauczycieli zawodów: technik pojazdów samochodowych i mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik operator obrabiarek skrawających, operator obrabiarek skrawających, technik elektryk, elektryk oraz technik informatyk, technik programista. W Zespole Szkół Nr 2 w Bochni występowały niedobory w zawodach branży budowlanej, szczególnie technik geodeta, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej oraz technik architektury krajobrazu. W Zespole Szkół nr 3 w poprzednich latach wystąpiły trudności z zatrudnieniem nauczycieli do nauki zawodu technik rachunkowości, technik ekonomista, technik weterynarii.

Jako powód niedoborów kadrowych Starosta wskazał m.in. niskie wynagrodzenia nauczycieli, szczególnie rozpoczynających pracę w zawodzie (stażystów), w stosunku do nałożonych obowiązków (np. przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego) i ponoszonej odpowiedzialności. Starosta zwrócił uwagę, że *nauczyciele praktycznej nauki zawodu, zatrudniani za zgodą organu prowadzącego, nie są objęci subwencją oświatową (etaty niesubwencyjne), chociaż MEiN ma wiedzę statystyczną, że ta grupa osób z roku na rok jest bardziej liczna. (...) Nie ma żadnej podstawy prawnej, żeby dać tej grupie nauczycieli dodatkowe gratyfikacje np. przydzielić nagrodę dyrektora (nie są pracownikami samorządowymi, ani nie są nauczycielami w rozumieniu Karty Nauczyciela), stąd nie tworzy się dla nich odpisu, nawet gdy mają wybitne osiągnięcia. Nie otrzymują dodatku motywującego, nagrody starosty, bo te gratyfikacje są przyznawane dla nauczycieli. Starosta podał, że prawnie jest stworzona możliwość, by tej grupie nauczycieli dyrektor przyznał większe wynagrodzenie (zgodnie z art. 15 ust.3 Prawa*

oświatowego), jednak dyrektorzy nie robią tego ze względu na ograniczone możliwości finansowe i obawy wytworzenia konfliktu w środowisku nauczycielskim w danej szkole i powiecie.

(akta kontroli str. 93-96)

1.9. Powiat wypełnił obowiązki wynikające z postanowień art. 50 ust. 3-4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej⁹. Pracownicy Wydziału Oświaty, Promocji i Aktywności Społecznej (Wydział Oświaty) dokonywali weryfikacji danych wykazanych w SIO na 30 września 2019 r. oraz na 30 września 2020 r. Różnice pomiędzy danymi wykazanymi w SIO a wynikającymi z dokumentacji były wyjaśniane i korygowane. Dyrektorzy szkół/zespołów po dokonaniu wyjaśnień i sprostowań składali na piśmie potwierdzenie, że wykazane dane są rzetelne. Zgodność danych w SIO za 2019 r. potwierdzono w terminie 30 dni od ich udostępnienia w bazie danych SIO, tj. zgodnie z postanowieniami art. 50 ust. 3 ustawy o SIO, a za 2020 r. – w terminie przedłużonym na podstawie art. 50 ust. 3a tej ustawy (20 stycznia 2021 r.).

(akta kontroli str. 34-35)

Analiza danych porównawcza ujętych w SIO według stanu na 30 września 2020 r. z danymi z arkuszy organizacyjnych (aneksowanych), na próbie pięciu jednostek oświatowych¹⁰ (wg stanu na 30 września 2020 r.), wykazała, że dane dotyczące liczby uczniów (w tym liczba uczniów z niepełnosprawnościami) oraz liczby etatów nauczycieli były zgodne z danymi zawartymi w dokumentacji źródłowej.

(akta kontroli str. 36-39)

1.10. W latach 2017-2021 w szkołach prowadzonych przez Powiat organizowano dodatkowe zajęcia edukacyjne, m.in. z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedii, zajęcia sportowe, korekcyjno-kompensacyjne i rewalidacyjne, koła zainteresowań. Średnia liczba godzin dodatkowych zajęć wynosiła w poszczególnych latach od 67,47 do 102,7 godzin tygodniowo. Uczestniczyło w nich od 470 do 734 uczniów.

Zajęcia były finansowane głównie z subwencji oświatowej i środków własnych. Natomiast koła zainteresowań zostały sfinansowane z funduszy unijnych, a szkolne koła sportowe przez Małopolski Szkolny Związek Sportowy.

(akta kontroli str. 53-56)

1.11. W roku szkolnym 2017/2018 do egzaminu dojrzałości przystąpiło 729 uczniów. Wynik pozytywny uzyskało 695 uczniów, tj. 95,3%. Do egzaminów w szkołach zawodowych przystąpiło 985 uczniów, z czego wynik pozytywny uzyskało 860, tj. 87,3% uczniów.

W roku szkolnym 2018/2019 do egzaminu dojrzałości przystąpiło 721 uczniów. Wynik pozytywny uzyskało 700 uczniów, tj. 97,1%. Do egzaminów w szkołach zawodowych przystąpiło 908 uczniów, z czego wynik pozytywny uzyskało 796, tj. 87,7% uczniów.

W roku szkolnym 2019/2020 do egzaminu dojrzałości przystąpiło 765 uczniów. Wynik pozytywny uzyskało 710 uczniów, tj. 92,8%. Do egzaminów w szkołach zawodowych przystąpiło 831 uczniów, z czego wynik pozytywny uzyskało 763, tj. 91,8% uczniów.

W roku szkolnym 2020/2021 do egzaminu dojrzałości przystąpiło 827 uczniów. Wynik pozytywny uzyskało 759 uczniów, tj. 91,8%. Do egzaminów w szkołach

⁹ Dz. U. z 2021 poz. 584, ze zm., dalej: *ustawa o SIO*.

¹⁰ Dwa zespoły szkół, liceum ogólnokształcące, bursa szkolna, poradnia psychologiczno-pedagogiczna

zawodowych przystąpiło 861 uczniów, z czego wynik pozytywny uzyskało 750, tj. 87,1% uczniów.

Ponadto w latach szkolnych 2018/2019 i 2019/2020 odpowiednio trzech i siedmiu uczniów szkoły podstawowej specjalnej przystąpiło do egzaminu po ósmej klasie. Wyniki w przedziale 99%-50% uzyskał jeden i trzech uczniów, a poniżej 50% – dwóch i czterech uczniów. W roku szkolnym 2020/2021 żaden uczeń nie ukończył ósmej klasy.

(akta kontroli str. 57)

Wyniki egzaminów były przedstawiane Radzie Powiatu w ramach informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, zgodnie z art. 11 ust. 7 pkt 1 Prawa oświatowego. Rada przyjęła informacje bez uwag.

(akta kontroli str. 10-15)

1.12. Wśród uczniów szkół prowadzonych przez Powiat było 25 laureatów i 51 finalistów olimpiad przedmiotowych¹¹ i konkursów ogólnopolskich¹², w tym:

- w 2017 r. w ośmiu olimpiadach przedmiotowych sześciu uczniów zostało laureatami oraz sześciu finalistami. W czterech konkursach ogólnopolskich trzech uczniów zostało laureatami, a dwóch finalistami;
- w 2018 r. w jedenastu olimpiadach przedmiotowych dwóch uczniów zostało laureatami oraz dziewięciu uczniów finalistami. W czterech konkursach ogólnopolskich jeden uczeń został laureatem, a pięciu finalistami;
- w 2019 r. w siedmiu olimpiadach przedmiotowych siedmiu uczniów zostało laureatami oraz pięciu finalistami. W czterech konkursach ogólnopolskich pięciu uczniów zostało finalistami;
- w 2020 r. w ośmiu olimpiadach przedmiotowych dziesięciu uczniów zostało finalistami. W dwóch konkursach ogólnopolskich trzech uczniów zostało finalistami;
- w 2021 r. w sześciu olimpiadach przedmiotowych trzech uczniów zostało laureatami oraz pięciu finalistami. W trzech konkursach ogólnopolskich trzech uczniów zostało laureatami, a jeden finalistą.

(akta kontroli str. 40-43)

1.13. W Starostwie zarejestrowano dwie skargi dotyczące funkcjonowania placówek oświatowych. W jednej zarzucono dyrektorowi poradni psychologiczno-pedagogicznej niewłaściwe prowadzenie postępowania dotyczącego uzyskania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. W drugiej zarzucono dyrektorowi jednej placówki niewłaściwą realizację obowiązków wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 1982 Karta Nauczyciela¹³. Skargi były w 2019 r. rozpatrywane przez Radę Powiatu i obydwie zostały uznane za niezasadne. Przy ich rozpatrywaniu przekroczono miesięczny termin określony w art. 237 § 1 kpa, przy czym skarżących zawiadomiono o przyczynach zwłoki i wskazano nowe terminy załatwienia sprawy.

(akta kontroli str. 44-50)

¹¹ M.in.: olimpiady o Diamentowy Indeks AGH z fizyki i z matematyki; olimpiady o Złoty Indeks Politechniki Krakowskiej z matematyki; Olimpiada Geograficzna; Olimpiada Mediewistyczna; Olimpiada Znajomości Afryki; Ogólnopolska Olimpiada Przedmiotowa z Matematyki „Olimpus”; Olimpiada Wiedzy o Żywności i Żywieniu.

¹² Na przykład: Konkurs Wiedzy i Umiejętności Gastronomicznych „Stół Jubileuszowy” w Tuchowie; Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Chinach; Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Republice Czeskiej; Ogólnopolski Konkurs na Referat z Astronomii i Astronautyki;

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz.2215, ze zm., dalej: *Karta Nauczyciela*.

1.14. Starosta wskazał, że w okresie objętym kontrolą NIK na Powiat zostały nałożone liczne obowiązki w zakresie zadań oświatowych, na które nie zostały przekazane środki z budżetu państwa. Przykładowo:

- wprowadzone w 2017 r. i 2019 r. nowe podstawy programowe kształcenia w zawodach, skutkujące koniecznością m.in. aktualizacji wyposażenia szkół w pomoce naukowe, przygotowania odpowiednio wyposażonych pracowni komputerowych do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, w tym zapewnienia obsługi informatycznej;
- obowiązek szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego powoduje konieczność organizowania zastępstw za nieobecnych nauczycieli;
- obowiązek dostosowania budynków szkół oraz stron internetowych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- wdrożenie kolejnych podwyżek wynagrodzeń dla pracowników administracyjno-obslugowych w związku ze wzrostem płacy minimalnej;
- wzrost wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli od 1 września 2019 r. skutkowało wzrostem wydatków za cztery miesiące 2019 r. o ponad 2 mln zł (uwzględniając godziny ponadwymiarowe), podczas gdy Powiat otrzymał w ramach subwencji jedynie 958,9 tys. zł;
- ustalenie przez MEiN od 1 września 2019 r. stawki dodatku funkcyjnego dla nauczycieli wychowawców w wysokości 300 zł, tj. o 130 zł wyższej od stawki wcześniej ustalonej w szkołach prowadzonych przez Powiat, bez zwiększenia subwencji oświatowej, skutkowało zwiększeniem wydatków Powiatu o ok. 130 tys. zł za cztery miesiące 2019 r.;
- określenie w art. 42 ust. 7 pkt 3b Karty Nauczyciela, od 1 września 2018 r., pensum nauczycieli specjalistów, w tym pedagogów i psychologów, w wymiarze nie wyższym niż 22 godziny tygodniowo, tj. niższym od wymiaru ustalonego dotychczas w Powiecie (26 godzin)¹⁴, spowodowało zmniejszenie, łącznie o 32 godziny tygodniowo, zakresu pracy świadczonej na rzecz uczniów przez ośmiu zatrudnionych nauczycieli specjalistów, przy takich samych kosztach Powiatu na wynagrodzenia.

Zdaniem Starosty na zwiększenie wydatków ponoszonych ze środków własnych Powiatu na zadania oświatowe wpłynęły:

- konieczność utworzenia pracowni dla nowych zawodów oraz doposażania istniejących pracowni;
- zakupy nowoczesnego sprzętu informatycznego dla szkół, przede wszystkim kształcących w branży informatycznej, mechatronicznej, elektrycznej i gastronomicznej;
- zmiany przepisów prawnych, w tym zmiany pensum nauczycieli z poziomu centralnego, gdzie dotychczas pensum było ustalane przez organ prowadzący, co opisano w pkt. 1.14 wystąpienia;
- dostosowanie obiektów dla potrzeb osób niepełnosprawnych;
- konieczność zatrudnienia Inspektora Ochrony Danych Osobowych w każdej jednostce;
- wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę (administracja i obsługa);
- potrzeba modernizacji i remontów budynków, podwyżki opłat eksploatacyjnych (np. prąd, gaz), wzrost cen środków czystości, materiałów biurowych;

¹⁴ Uchwała Nr XLII/358/2010 Rady Powiatu w Bochni z dnia 26 lutego 2010 r. w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady przyznawania i wysokości dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz nagród i innych świadczeń dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach opiekuńczo – wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Bocheński (ze zmianami).

- dezaktualizowanie się pomocy dydaktycznych w szkołach zawodowych, zużywanie i awarie sprzętu do zajęć praktycznych, konieczność zakupu aktualnego sprzętu i oprogramowania stosowanego w *poszczególnych zawodach kształconych w szkołach*;
- dostosowywanie bazy sportowej do *aktualnych standardów*;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna;
- koszty zatrudnienia nauczycieli zatrudnionych na podstawie art. 15 Prawa oświatowego (etaty niesubwencyjne), które w latach 2017-2021 wyniosły łącznie 504,2 tys. zł.

Powiat otrzymał od administracji rządowej pomoc rzeczową na funkcjonowanie szkół: automatyczne stacje do dezynfekcji dłoni, termometry do pomiaru temperatury ciała, maseczki ochronne.

Starosta podał, że pandemia COVID-19 nie spowodowała obniżenia nauczycielom pensum ani nie wystąpiły przypadki zwalniania nauczycieli.

Starosta wyjaśnił również, że w okresie nauki zdalnej monitorowano problem wyłączenia cyfrowego dzieci i młodzieży. Wskazał, że wszystkie szkoły realizowały nauczanie zdalne z użyciem platform do nauczania oraz że były do tego należycie przygotowane. Dzieci, które w domu nie posiadały Internetu lub sprzętu komputerowego, miały stworzoną możliwość korzystania w szkole w odpowiednio przygotowanych warunkach. Szkoły użyczały uczniom (po określeniu potrzeb przez wychowawców) i nauczycielom sprzęt z własnych zasobów. W roku szkolnym 2019/2020 uczniom i nauczycielom użyczono 57 i 28 komputerów, a w roku szkolnym 2020/2021 – 98 i 57 komputerów.

Starosta wskazał m.in. następujące problemy występujące przy realizacji zadań oświatowych:

- zbyt małą liczbę sal lekcyjnych w stosunku do liczby uczniów, wskutek czego prowadzono zajęcia w systemie dwuzmianowym;
- trudności w zatrudnieniu nauczycieli przedmiotów zawodowych, zwłaszcza nauczycieli zajęć praktycznych;
- niedobory kadry pedagogicznej oraz pracowników administracji i obsługi;
- niewystarczające środki finansowe m.in. na remonty bieżące czy wyposażenie;
- częste zmiany przepisów przy ograniczonych środkach na szkolenie pracowników administracyjnych oraz na odpowiednie oprogramowanie;
- brak obsługi informatycznej szkół, dotyczącej budowy sieci komputerowych, utrzymania sprawności sprzętu komputerowego wykorzystywanego w kształceniu, a także wykorzystywanego w pracy administracji szkoły;
- technicznej obsługi komputerów w szkole, których utrzymanie w sprawności, serwisowanie spoczywa na barkach nauczycieli przedmiotu. (brak środków finansowych na zatrudnienie technika do wykonywania tych zadań);
- przeładowane programy nauczania i duża liczba godzin nauczania utrudniające organizację zajęć dodatkowych;
- brak stołówki dla uczniów w jednym z zespołów szkół;
- problemy z organizacją zajęć dodatkowych spowodowane problemami lokalowymi oraz dużą liczbą godzin zajęć;
- trudności w zapewnieniu uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej spowodowane m.in. zbyt małą liczbą nauczycieli pedagogów, problemami lokalowymi;
- niż demograficzny wpływający na małą liczebność klas, która powoduje niedobór środków finansowych otrzymywanych z subwencji oświatowej na pokrycie wydatków we wszystkich latach objętych kontrolą.

Starosta wyjaśnił, że poziom niedoboru środków w każdym roku, porównując potrzeby jednostek w stosunku do możliwości finansowych powiatu, powoduje, że środki na bieżące remonty, wyposażenie czy zatrudnienie informatyków dla obsługi jednostek nie są zabezpieczane. W dużej mierze środki są kierowane na inwestycje oświatowe, które są koniecznością, często kosztem innych obszarów działalności powiatu.

(akta kontroli str. 96-112)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Powiat zapewnił odpowiednie warunki realizacji zadań oświatowych oraz wypełniał obowiązki w zakresie weryfikacji danych zgromadzonych w SIO dotyczących liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli. Terminowo przedkładano Radzie Powiatu informacje o stanie oświaty.

Obszar

2. Finansowanie zadań oświatowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. W uchwałach budżetowych za lata 2017-2021 Powiat zaplanował dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej (subwencja oświatowa), zgodnie z informacjami otrzymanymi w tym zakresie od ministra właściwego do spraw finansów publicznych, tj. odpowiednio w kwotach (po zmianach): 38 992,98 tys. zł (2017 r.); 39 571,41 tys. zł (2018 r.); 44 597,23 tys. zł (2019 r.); 52 385,89 tys. zł (2020 r.); 52 196,33 tys. zł (2021 r.).

(akta kontroli str. 175-176)

2.2. Na realizację zadań oświatowych Powiat otrzymał:

- 41 419,20 tys. zł w 2017 r., z czego: 38 992,98 tys. zł subwencji oświatowej, 149,39 tys. zł dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 766,52 tys. zł pozostałych dotacji na zadania oświatowe, 1507,31 tys. zł środków z innych źródeł;
- 44 931,01 tys. zł w 2018 r., z czego: 39 490,44 tys. zł subwencji oświatowej, 80,97 tys. zł z rezerwy subwencji oświatowej, 117,90 tys. zł dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 3063,12 tys. zł pozostałych dotacji na zadania oświatowe, 2178,56 tys. zł środków z innych źródeł;
- 48 008,53 tys. zł w 2019 r., z czego: 44 453,89 tys. zł subwencji oświatowej, 143,34 tys. zł z rezerwy subwencji oświatowej, 193,08 tys. zł dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 1318,41 tys. zł pozostałych dotacji na zadania oświatowe, 1899,82 tys. zł środków z innych źródeł;
- 57 048,96 tys. zł w 2020 r., z czego: 52 370,89 tys. zł subwencji oświatowej, 15 tys. zł z rezerwy subwencji oświatowej, 147,27 tys. zł dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 2568,26 tys. zł pozostałych dotacji na zadania oświatowe, 1947,53 tys. zł środków z innych źródeł,
- 47 044,76 tys. zł w 2021 r. (do 30 września), z czego: 44 048,05 tys. zł subwencji oświatowej, 139,54 tys. zł z rezerwy subwencji oświatowej, 398,21 tys. zł dotacji z budżetu państwa na zadania oświatowe, 1249,73 tys. zł pozostałych dotacji na zadania oświatowe, 457,82 tys. zł środków z innych źródeł.

Udział dochodów na zadania oświatowe w dochodach ogółem Powiatu wynosił w latach 2017-2021 (do 30 września) odpowiednio: 39,93%; 39,40%; 39,68%; 41,08%; 44,67%. Udział dochodów z tytułu subwencji oświatowej (łącznie z rezerwą) na zadania oświatowe w dochodach ogółem Powiatu wynosił: 37,59%; 34,70%; 36,86%; 37,72%; 41,96%. Dochody z tytułu dotacji z budżetu państwa

stanowiły 0,15%, 0,10%, 0,16%, 0,11% i 2,1% dochodów ogółem Powiatu, natomiast dochody z tytułu pozostałych dotacji oraz pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na zadania oświatowe – 2,19%, 4,60%, 2,66%, 3,25% oraz 2,33%.
(akta kontroli str. 58-79)

2.3. Wystąpiły dwa przypadki zwrotu subwencji oświatowej otrzymanej w wysokości wyższej od należnej. Izba Administracji Skarbowej w dniach od 28 stycznia do 12 marca 2020 r. przeprowadziła w Powiecie audyt w zakresie gospodarowania środkami publicznymi w 2016 i 2017 r., w szczególności prawidłowości realizacji obowiązków związanych z gromadzeniem i przekazywaniem danych stanowiących podstawę naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej. Ustalono, że otrzymana przez Powiat subwencja oświatowa, została zawyżona o 518,97 tys. zł w 2016 r. i o 381,35 tys. zł w 2017 r. wskutek zawyżenia liczby uczniów przeliczeniowych. Minister Finansów zobowiązał Powiat do zwrotu nienależnie uzyskanych kwot w terminie 14 dni od otrzymania decyzji. Powiat wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy, jednak 4 stycznia 2021 r. Minister utrzymał w mocy zaskarżone decyzje. Powiat zwrócił kwoty subwencji wynikających z decyzji z 4 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 130-174, 243-245)

2.4.1. W latach 2017-2021 (do 30 września) kwoty wydatków poniesionych przez Powiat na finansowanie zadań oświatowych sukcesywnie rosły i wyniosły odpowiednio: 42 988,21 tys. zł, 49 700,74 tys. zł, 52 410,65 tys. zł, 57 060,45 tys. zł i 44 770,57 tys. zł. Subwencja oświatowa wraz z rezerwą, otrzymana za lata 2017-2021 w łącznej wysokości 217 920,52 tys. zł, pokrywała wydatki oświatowe Powiatu odpowiednio na poziomie 90,7%, 79,6%, 85,1%, 91,8% i 94,6% (w latach 2017-2020 całość otrzymanej subwencji Powiat przeznaczył na zadania oświatowe). Dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 724,77 tys. zł pokrywały od 0,2% do 0,4% wydatków oświatowych. Inne dotacje (łącznie 9888,12 tys. zł) pokrywały od 1,4% do 9,4% wydatków; środki otrzymane z innych źródeł (łącznie 3498,43 tys. zł) pokryły od 0,2% do 2,5% wydatków. Powiat ze środków własnych wydał łącznie 14 898,69 tys. zł w latach 2017-2021, które pokryły wydatki oświatowe Gminy odpowiednio na poziomie: 6,1%; 8,2%; 9,9%; 3,2 %; 2,5%.

(akta kontroli str. 82-83)

2.4.2. Powiat otrzymał środki z rezerwy subwencji oświatowej w wysokości: w 2018 r.: 80,97 tys. zł, w 2019 r.: 143,34 tys. zł, w 2020 r.: 15,00 tys. zł, w 2021 r. (do 30 września): 139,54 tys. zł.

Środki te zostały wykorzystane na dofinansowanie zakupu sprzętu i pomocy dydaktycznych dla szkół prowadzonych przez Powiat (w latach 2018-2021), dofinansowanie odpraw dla zwalnianych nauczycieli (w 2019 r.), finansowanie zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych (2021 r.).

(akta kontroli str. 58-59, 175-185)

2.4.3. Powiat otrzymał dotacje pochodzące z budżetu państwa w 2017 r. - 159,31 tys. zł (wydatkowano 152,59 tys. zł, tj. 95,8%), w 2018 r. - 122,36 tys. zł (wydatkowano 115,63 tys. zł – 94,5%), w 2019 r. - 193,57 tys. zł (193,08 tys. zł – 99,7%), w 2020 r. - 154,48 tys. zł (147,27 tys. zł – 95,4%) oraz do 30 września 2021 r. - 398,21 tys. zł (116,21 tys. zł – 29,2%).

Analizowana próba pięciu dotacji z budżetu państwa z okresu 2017-2021, w łącznej kwocie 318,66 tys. zł¹⁵ wykazała, że w Powiecie wykorzystano otrzymane środki

¹⁵ Badanie dotacji wydatkowanych przez szkoły i placówki oświatowe przeprowadzono na podstawie dokumentacji rozliczeniowej i zbiorczych danych dotyczących: w 2017 r. - dotacji na dofinansowanie zakupu nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych - „Narodowy Program

na zadania oświatowe zgodnie z przeznaczeniem. Szkoły i placówki oświatowe wydatkowały dotacje w łącznej wysokości 310,55 tys. zł (wykorzystanie poszczególnych dotacji wyniosło od 95,3% do niemal 100%), a niewykorzystane środki w łącznej kwocie 8,11 tys. zł zostały terminowo zwrócone.

(akta kontroli str. 80-81, 186-189)

2.4.4. W myśl opisanego w pkt. 1.4 wystąpienia porozumienia Powiatu z Gminą Miasta Bochni w sprawie założenia i prowadzenia przedszkola specjalnego Powiat zobowiązał się m.in. do prowadzenia przedszkola specjalnego na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego z własnych środków. Powiat nie otrzymywał od Gminy środków na przedszkole specjalne – zadanie finansowane było z subwencji oświatowej oraz ze środków własnych.

(akta kontroli str. 27-31)

2.4.5. Powiat otrzymał na zadania oświatowe 17 708,49 tys. zł z innych źródeł niż budżet państwa (m.in. ze środków unijnych, programu Erasmus+).

Analiza dwóch zadań¹⁶ wykazała, że Powiat wykorzystał środki w wysokości 1228,16 tys. zł zgodnie z zawartymi umowami. Z otrzymanych środków wykonano termomodernizację dwóch budynków zespołu szkół oraz zakupiono sprzęt komputerowy (laptopy, tablet), który został przekazany do szkół w celu wykorzystania do nauki zdalnej.

(akta kontroli str. 60-79, 190)

2.4.6. Powiat przeznaczał środki własne na realizację zadań oświatowych. W latach 2017-2021 r. (do 30 września) wydatki ze środków własnych wyniosły 14 898,69 tys. zł, co stanowiło 6% wydatków oświatowych ogółem. Ze środków własnych finansowano w szczególności wydatki inwestycyjne, remontowe, bieżące utrzymanie budynków, dodatkowe zajęcia w szkołach. Nie finansowano z tych środków wynagrodzeń nauczycieli.

(akta kontroli str. 82-83)

Wydatki ogółem na zadania oświatowe w Powiecie (ponoszone w działach 801 i 854 klasyfikacji budżetowej) w latach 2017-2021 (do 30 września) stanowiły w wydatkach ogółem Gminy odpowiednio: 40,7%; 39,1%; 43,9%; 43,3%; 49,8%.

Wydatki bieżące na zadania oświatowe wyniosły w tych latach odpowiednio: 41 593,96 tys. zł (tj. 96,8% wydatków ogółem na zadania oświatowe); 44 308,39 tys. zł (89,2%); 49 871,6 tys. zł (95,2%); 55 453,77 tys. zł (97,2%); 42 750,42 tys. zł (95,2%). Pozostały udział w wydatkach oświatowych stanowiły nakłady inwestycyjne na kwoty 1394,25 tys. zł, 5392,25 tys. zł, 2539,05 tys. zł, 1606,68 tys. zł, 2020,15 tys. zł. Wydatki inwestycyjne w oświacie w stosunku do wydatków inwestycyjnych Gminy w tych latach stanowiły odpowiednio: 5,7%; 13,8%; 11,1%; 6,7%; 20,5% (wydatki inwestycyjne opisano szerzej w pkt. 2.14 wystąpienia pokontrolnego).

Rozwoju Czytelnictwa" - Priorytet 3 (63,2 tys. zł); w 2018 r. - dotacji celowej na wyposażenie szkół w podręczniki (22,47 tys. zł); w 2019 r. - dotacji na dofinansowanie zadań z zakresu zorganizowania lub doposażenia i poprawy standardu stołówek szkolnych w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" moduł 3 (80 tys. zł); w 2020 r. - dotacji na pomoc uczniom w ciąży w ramach programu „Za Życiem” (132,03 tys. zł) oraz dotacji na wyposażenie szkół w podręczniki (20,96 tys. zł).

¹⁶ Projekt „Głęboka modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej Powiatu Bocheńskiego”, dotyczył modernizacji budynków użyteczności publicznej – Zespołu Szkół nr 1(budynek główny i warsztaty dydaktyczne) i został dofinansowany kwotą 1 128,19 tys. zł w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Projekt Zdalna Szkoła dotyczył sfinansowania zakupu 34 laptopów, jednego tabletu i 34 myszek komputerowych na kwotę 99,97 tys. zł, w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa.

W wydatkach bieżących na zadania oświatowe dominowały wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi w latach, które w latach 2017-2021 (30 września) stanowiły średnio 82% tych wydatków.

(akta kontroli str. 85)

2.5. Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w latach 2017-2020 wynosiły odpowiednio: 27 372,78 tys. zł; 28 571,87 tys. zł; 32 590,96 tys. zł; 38 139,06 tys. zł (wzrosły o 39,3%), zaś na 30 września 2021 r. wyniosły 30 847,13 tys. zł. Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w przeliczeniu na jeden etat¹⁷ zwiększyły się w latach 2017-2020 z 67,14 tys. zł do 85,59 tys. zł (o 27,5%), przy czym w przypadku nauczycieli dyplomowanych, stanowiących 75-78% nauczycieli, wydatki na jeden etat wzrosły z 71,85 tys. zł do 90,94 tys. zł (o 26,6%).

(akta kontroli str. 86)

2.6. Powiat zaplanował w budżecie wydatki na doskonalenie i szkolenie nauczycieli na poszczególne lata objęte kontrolą w wysokości określonej w art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela, tj. 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w latach 2017-2018 i 0,8% w latach 2019-2021. Poniesione wydatki na ten cel¹⁸ wyniosły w poszczególnych latach 2017-2021 (do 30 września): 97,9 tys. zł (99,2% planu po zmianach); 103,15 tys. zł (93,6%); 161,7 tys. zł (77%); 96,73 tys. zł (89%); 31,08 tys. zł (11,8%).

(akta kontroli str. 85, 191-192)

Dyrektor Wydziału Oświaty wyjaśniła, że niski stopień wykorzystania środków, wynika z tego, że wnioski o dofinansowanie doskonalenia (studiów) składane przez nauczycieli są rozpatrywane dwukrotnie w ciągu roku (w maju i w grudniu). *Najbliższe posiedzenie komisji jest zaplanowane na 3 grudnia br. i po tym dniu nastąpią indywidualne wypłaty dofinansowania dla uprawnionych nauczycieli.*

(akta kontroli str. 278)

2.7. Wydatki na wynagrodzenia pracowników administracyjnych i obsługi w szkołach i placówkach oświatowych oraz w Starostwie w poszczególnych latach 2017-2021 (do 30 września) wynosiły odpowiednio: 5679,85 tys. zł; 5709,95 tys. zł; 6305,96 tys. zł; 6691,26 tys. zł; 5297,43 tys. zł (w latach 2017-2020 wzrosły o 17,8%), z tego:

- na pracowników administracji w szkołach i placówkach – 2459,01 tys. zł, 2295,8 tys. zł, 2555,61 tys. zł, 2656,27 tys. zł i 2091,51 tys. zł,
- na pracowników administracji w Starostwie – 196,14 tys. zł, 199,86 tys. zł, 261,68 tys. zł, 341,45 tys. zł i 307,65 tys. zł,
- na pracowników obsługi – 3024,71 tys. zł, 3214,3 tys. zł, 3488,67 tys. zł, 3693,53 tys. zł i 2898,27 tys. zł.

Średnioroczne zatrudnienie tych pracowników zmieniało się nieznacznie i wynosiło od 119,58 etatu w 2018 r. do 123,11 etatu w 2020 r., przy czym średnie zatrudnienie pracowników administracji w szkołach i placówkach zmniejszyło się z 41,06 etatu w 2017 r. do 39,23 etatu na 30 września 2021 r., a pracowników administracji w Starostwie zwiększyło się z trzech etatów w latach 2017-2018 do czterech w 2019 r. oraz pięciu etatów w 2020 r. i na 30 września 2021 r. Średnioroczne zatrudnienie pracowników obsługi wynosiło od 75,81 etatu w 2018 r. do 78,44 w 2020 r.

Wydatki na wynagrodzenia w przeliczeniu na jeden etat wzrosły z 46,63 tys. zł w 2017 r. do 54,35 tys. zł w 2020 r. (o 16,6%), w tym w przypadku pracowników administracji w szkołach i placówkach – z 59,89 tys. zł do 66,96 tys. zł, pracowników

¹⁷ Średnia liczba nauczycieli i wychowawców w latach 2017-2021 (30 września), w przeliczeniu na etaty, wynosiła: 407,68, 405,12, 412,14, 445,48, 453,09, w tym nauczycieli dyplomowanych: 306,1, 311,21, 321,84, 342,05, 349,03.

¹⁸ W rozdziałach 80146 i 85446 klasyfikacji budżetowej.

administracji w Starostwie – z 65,38 tys. zł do 68,29 tys. zł, pracowników obsługi – z 38,9 tys. zł do 47,09 tys. zł.

(akta kontroli str. 90-91)

2.8. Powiat wspierał uczniów szczególnie uzdolnionych poprzez przyznawanie stypendiów Starosty. W latach 2017-2020 wydatkowano na ten cel 160 tys. zł (40 tys. zł rocznie). W budżecie Powiatu na 2021 r. zaplanowano środki na wypłatę stypendiów również w kwocie 40 tys. zł.

Stypendia przyznawane były w ramach powiatowego programu wspierania edukacji i uzdolnień sportowych oraz artystycznych uczniów, przyjętego kolejnymi uchwałami Rady Powiatu¹⁹. Program realizowany był poprzez przyznawanie przez Starostę Bocheńskiego świadczeń motywacyjnych w formie stypendium za: wybitne osiągnięcie naukowe, artystyczne, w dziedzinie sportu, za zaangażowanie, postawę społeczną i moralną²⁰.

(akta kontroli str. 193-195)

Dyrektor Wydziału Oświaty wyjaśniła, że Powiat nie wspierał finansowo w inny sposób uczniów szczególnie uzdolnionych, natomiast w latach 2018-2020 uczniowie, którym stypendium nie przyznano z uwagi na ograniczoną pulę środków, otrzymali listy gratulacyjne od Starosty. Dyrektor wskazała również, że w poszczególnych szkołach wspierano najlepszych uczniów m.in. poprzez wręczanie nagród książkowych, listów pochwalnych od dyrektorów, wyróżnień (np. dyplom ukończenia szkoły z I, II i III lokatą w danym typie szkoły).

(akta kontroli str. 240)

2.9. Wydatki na zadania oświatowe systematycznie się zwiększały – z 42 988,21 tys. zł w 2017 r. do 57 060,45 tys. zł w 2020 r. (wzrost o 32,7%), a na 30 września wyniosły 44 770,57 tys. zł.

Wydatki na edukację przypadające na jednego (statystycznego) ucznia szkół prowadzonych przez Powiat wzrosły z 10,17 tys. zł w 2017 r. do 12,13 tys. zł, m.in. wskutek zmniejszenia średniorocznej liczby uczniów/wychowanków w tych latach z 4227 do 4097 osób. Następnie wydatki na ucznia zmniejszyły się do 11,86 tys. zł w 2019 r. i 11,19 tys. zł w 2020 r. (liczba uczniów i wychowanków wzrosła w tych latach do 4419 i 5101), zaś na 30 września 2021 r. wyniosły 8,85 tys. zł.

(akta kontroli str. 87)

¹⁹ W okresie objętym kontrolą NIK były to uchwały Rady Powiatu w Bochni: nr XIX/180/2016 z 6 września 2016 r. w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu wspierania edukacji i uzdolnień sportowych oraz artystycznych uczniów szkół ponadgimnazjalnych i zespołów szkół ponadgimnazjalnych będących mieszkańcami powiatu bocheńskiego" (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5178); nr XXXIV/338/2018 z 26 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu wspierania edukacji i uzdolnień sportowych oraz artystycznych uczniów szkół i zespołów szkół ponadpodstawowych/ponadgimnazjalnych, będących mieszkańcami powiatu bocheńskiego" (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 3772), nr VIII/76/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Powiatowego Programu Wspierania Edukacji i Uzdolnień Sportowych oraz Artystycznych Uczniów Uczęszczających do Szkół Ponadpodstawowych i Zespołów Szkół Ponadpodstawowych na terenie Powiatu Bocheńskiego" (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 5646 ze zm.), nr XXV/251/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia "Powiatowego Programu Wspierania Edukacji i Uzdolnień Sportowych oraz Artystycznych Uczniów Uczęszczających do Szkół Ponadpodstawowych i Zespołów Szkół Ponadpodstawowych na terenie Powiatu Bocheńskiego" (Dz. Urz. Woj. Małop. poz. 3911).

²⁰ Stypendia przyznawano na wniosek dyrektorów szkół, po uzyskaniu pozytywnej opinii rady pedagogicznej (w przypadku osiągnięć sportowych wnioskować o stypendia mogły również związki, kluby sportowe, organizacje pozarządowe działające w zakresie kultury fizycznej oraz komisja Rady Powiatu właściwa ds. sportu lub kultury, natomiast rady pedagogiczne szkół miały prawo wytypowania ucznia do stypendium za zaangażowanie, za postawę społeczną i moralną). Rozpatrywaniem wniosków zajmowała się komisja stypendialna, powołana przez Starostę, w której skład wchodził m.in. przewodniczący Komisji Stałej Rady Powiatu właściwej ds. oświaty oraz dyrektor szkoły wytypowany przez ogół dyrektorów szkół Powiatu.

2.10. Dane wykazane w przekazanych rocznych zbiorczych sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-28S za lata 2017-2020 oraz na 30 września 2021 r. w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe były zgodne ewidencją księgową prowadzoną w Starostwie.

(akta kontroli str. 196)

2.11. Na pokrycie wydatków związanych z oświatą Powiat zaciągnął długoterminową pożyczkę z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w wysokości 2127,32 tys. zł, na okres od lutego 2020 r. do końca marca 2030 r. Pożyczka została zaciągnięta na refundację poniesionych kosztów w związku z realizacją zadania pn.: „Rozbudowa Zespołu Szkół nr 1 w Bochni o salę gimnastyczną wraz z zapleczem oraz infrastrukturą towarzyszącą”²¹ zgodnie z uchwałą Rady Powiatu nr XIII/131/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. (zadanie ujęte w dziale 926 „Kultura fizyczna i sport” klasyfikacji budżetowej). Źródłem spłaty pożyczki będą dochody własne budżetu Powiatu. Uchwałą nr S.O.IX-420/1/20, Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 23 stycznia 2020 r. wydał pozytywną opinię w sprawie możliwości spłaty pożyczki przez Powiat.

(akta kontroli str. 197-227)

2.12. W Powiecie obowiązywały uchwały Rady Powiatu²² określające tryb ustalenia udzielania i rozliczania dotacji na prowadzenie niepublicznych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez podmioty niebędące jednostkami samorządu terytorialnego na terenie Powiatu Bocheńskiego oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania udzielonej dotacji²³. Powiat udzielał dotacji siedmiu szkołom niepublicznym w latach 2017-2019, a następnie czterem w latach 2020-2021, przy czym były to jedynie szkoły policealne oraz licea dla dorosłych. Kwoty udzielonych dotacji wyniosły: 919,6 tys. zł (2017 r.); 915,9 tys. zł (2018 r.); 1 144,89 tys. zł (2019 r.), 1 006,4 tys. zł (2020 r.); 818,1 tys. zł (do 30 września 2021 r.).

(akta kontroli str. 228-229)

Dyrektor Wydziału Oświaty wyjaśniła, że dotacji pozostałym szkołom niepublicznym nie udzielano z powodu braku uczniów/słuchaczy lub z uwagi na niezłożenie wniosku o udzielenie dotacji (niektóre jednostki realizowały kursy dla dorosłych, zajęcia artystyczne, inne pozaszkolne formy edukacji, za które pobierały pełną odpłatność).

(akta kontroli str. 239-241)

Analiza wybranych pięciu dotacji udzielonych szkołom niepublicznym w latach 2017-2020 wykazała, że dotacje w łącznej wysokości 1391,25 tys. zł zostały przekazane szkołom zgodnie z uregulowaniami zawartymi w rozdziale 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych²⁴ oraz uchwałami Rady, tj. na podstawie otrzymanych ze szkół informacji miesięcznych o aktualnej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień miesiąca oraz o korygowanej liczbie uczniów uprawnionych w poprzednich miesiącach (frekwencja 50%) do otrzymania dotacji.

W przypadku jednej z pięciu badanych dotacji Starostwo przekazało niepublicznej szkole policealnej dotację obliczoną na podstawie informacji o liczbie 24 słuchaczy

²¹ Przewidywany całkowity koszt przedsięwzięcia: 9559,02 tys. zł. Zadanie finansowane ponadto ze środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, z dotacji NFOŚiGW oraz środków własnych Powiatu.

²² Kolejno: uchwała nr XII/123/2015 Rady Powiatu w Bochni z dnia 29 grudnia 2015 r. i uchwała nr XXXI/315/2017 Rady Powiatu w Bochni z dnia 28 grudnia 2017 r.

²³ Zwana dalej „uchwałą w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji”.

²⁴Dz. U. z 2021 r. poz. 1930, *dalej: ufoz*. Przed wejściem w życie ufoz, tj. przed 1 stycznia 2018 r., sprawy te były uregulowane w rozdziale 8 ustawy o systemie oświaty.

na 1 sierpnia 2019 r. Jednak w kolejnych miesiącach, z uwagi na brak słuchaczy, szkoła nie otrzymywała dotacji i mimo niższej liczby uczniów uprawnionych za sierpień (20 osób), kwota dotacji nie została skorygowana. Również przy rozliczeniu rocznym dotacji nadpłata za czterech słuchaczy (2678,36 zł) nie została przypisana do zwrotu, chociaż szkoła wykazała w tym rozliczeniu liczbę 20 słuchaczy spełniających wymóg frekwencji. Starostwo zaakceptowało rozliczenie roczne, chociaż kwota należnej dotacji nie została zmniejszona. Sprawę opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 246-273)

2.13. Wg treści § 5 uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji podmiot dotowany miał obowiązek złożyć rozliczenie z wykorzystania dotacji do 15 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczyła dotacja.

Analiza prawidłowości rozliczania pięciu dotacji wykazała m.in., że:

- wszystkie szkoły terminowo złożyły roczne rozliczenia dotacji na podstawie otrzymanych informacji miesięcznych o aktualnej liczbie uczniów oraz na podstawie przeprowadzonych kontroli,
- u wszystkich beneficjentów dotacji przeprowadzono kontrole dotyczące prawidłowości danych wykazywanych w miesięcznych informacjach o liczbie uczniów i frekwencji objętych wnioskiem o udzielenie dotacji, które uwzględniano przy rozliczaniu dotacji,
- w dwóch przypadkach nastąpił zwrot części dotacji przekazanej w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie 10,6 tys. zł, zaś w jednym przypadku zwrócono 0,32 tys. zł niewykorzystanej dotacji.

Sprawę rozliczenia dotacji nienależnie pobranej przez jedną ze szkół niepublicznych opisano w pkt 2.12 i w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 240-241, 246-273)

Starostwo kontrolowało szkoły niepubliczne w zakresie stanu liczbowego i frekwencji słuchaczy w oparciu o listy obecności. W 2017 r. kontrole były przeprowadzane co miesiąc (z wyjątkiem lipca i sierpnia), natomiast od 2018 r. – co kwartał, w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po zakończonym kwartale.

(akta kontroli str. 240-241)

Starostwo przeprowadziło też cztery kontrole w zakresie prawidłowości wykorzystania ośmiu dotacji przez szkoły. We wszystkich czterech kontrolach stwierdzono uchybienia w prowadzeniu dokumentacji lub w składanych rozliczeniach dotacji.

(akta kontroli str. 230-231)

2.14. Zdaniem Starosty najpilniejsze potrzeby inwestycyjne z obszaru oświaty dotyczą modernizacji infrastruktury szkolnej, w tym poprawienia dostępności budynków szkół, ich dostosowania do potrzeb niepełnosprawnych, wymiany instalacji elektrycznych i teletechnicznych oraz braku sal gimnastycznych w Zespole Szkół nr 2 w Bochni i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Ponadto Starosta wskazał m.in. na konieczność:

- rozbudowy szkoły w celu pozyskania dodatkowych sal lekcyjnych dla II Liceum Ogólnokształcącego w Bochni,
- budowy nowego obiektu dla poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- wyposażenia pracowni do nauki różnych zawodów w Zespole Szkół nr 1 w Bochni,
- wykonania odwodnienia sali gimnastycznej, montażu windy, rewitalizacji zabytkowego wnętrza budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Bochni.

(akta kontroli str. 117-119)

Wydatki majątkowe w Powiecie na zadania oświatowe, w działach 801 i 854 klasyfikacji budżetowej, wyniosły łącznie 12 952,49 tys. zł, z tego: 1394,25 tys. zł (w 2017 r.); 5392,35 tys. zł (2018r.); 2539,05 tys. zł (2019 r.); 1606,68 tys. zł (2020 r.); 2020,15 tys. zł (2021 r.).

Starostwo prowadziło sześć inwestycji oświatowych²⁵ obejmujących termomodernizację dwóch budynków Zespołu Szkół nr 1 (budynku głównego i warsztatów) oraz budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, przebudowę boiska przy II LO w Bochni, remont i modernizację budynku warsztatów CKZiU w Łapanowie, stworzenie infrastruktury informatycznej – nowoczesnych klas multimedialnych w sześciu szkołach. Wydatki inwestycyjne na zadania realizowane przez Starostwo (6647,92 tys. zł) były pokrywane głównie z dofinansowania ze środków unijnych (3436,51 tys. zł) oraz środków własnych (2710,27 tys. zł).

Powiat zrealizował inwestycję rozbudowy Zespołu Szkół nr 1 w Bochni o salę gimnastyczną z infrastrukturą towarzyszącą, która została ujęta w dziale 926 (Kultura fizyczna i sport) klasyfikacji budżetowej. W latach 2017-2018 wydatkowano na to zadanie 9556,37 tys. zł, w tym 3500 tys. zł dofinansowania z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, 1418,22 tys. zł z dotacji i 2127,33 tys. zł z pożyczki z NFOŚiGW (sprawę pożyczki opisano w pkt 2.11 wystąpienia) oraz 2510,83 tys. zł ze środków własnych.

W wyniku przeprowadzonych inwestycji m.in. przeprowadzono termomodernizację trzech budynków oświatowych (ocieplenie, wymian stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacja instalacji c.o.), powstało boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej, rozdysponowano do szkół sprzęt komputerowy i do przeprowadzania wideokonferencji, wybudowano salę gimnastyczną z zapleczem szatniowo-sanitarnym.

(akta kontroli str.119-121, 232-233)

2.15. Starosta wyjaśnił, że Powiat nie poniósł kosztów w związku z likwidacją gimnazjum specjalnego²⁶, bowiem nie spowodowało to zwolnień nauczycieli, które generowałyby koszty odpraw ani konieczności zatrudnienia nowych nauczycieli.

(akta kontroli str. 125)

2.16. Majątek zlikwidowanego gimnazjum specjalnego, w tym wyposażenie i pomoce dydaktyczne, był wykorzystywany przez Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, głównie przez funkcjonującą w jego strukturze szkołę podstawową specjalną. Poza tym budynek dydaktyczny, w którym funkcjonowało m.in. gimnazjum specjalne, od 1 września 2021 r. przekazano Zespołowi Szkół Nr 2 w Bochni.

(akta kontroli str. 125)

2.17. Powiat poniósł dodatkowe wydatki w związku z pandemią Covid-19 w łącznej wysokości 588,3 tys. zł, w tym 275,8 tys. zł pozyskane w ramach projektów unijnych i 196,7 tys. zł z subwencji ogólnej, które przeznaczono głównie na zakup sprzętu (laptopów, tabletów) do nauki zdalnej. Natomiast 115,8 tys. zł ze środków własnych wydatkowano m.in. na środki ochrony osobistej, lampy bakterioobójcze, usługi dezynfekcji, ozonowanie, osłony na biurka, wydanie broszury informacyjnej dotyczącej zachowania zdrowia psychicznego w czasie pandemii.

(akta kontroli str. 125-127)

²⁵ Inwestycje były również realizowane przez jednostki oświatowe Powiatu.

²⁶ Gimnazjum specjalne funkcjonowało w ramach Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Ks. Jana Twardowskiego w Bochni.

2.18. Zdaniem Starosty pandemia COVID-19 nie spowodowała oszczędności w wydatkach Powiatu na oświatę. Wprawdzie w 2020 r. odnotowano zmniejszenie, w porównaniu do roku poprzedniego, wydatków poniesionych na zakup materiałów i wyposażenia (o 56,8 tys. zł), zakup pomocy dydaktycznych (o 109,8 tys. zł), zakup usług pozostałych (o 68,8 tys. zł), zakup energii (o 76,7 tys. zł), podróże służbowe (o 22,8 tys. zł), szkolenia pracowników (o 8,2 tys. zł), to jednocześnie zwiększeniu uległy wydatki na: wynagrodzenia, świadczenia na rzecz osób fizycznych, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, usługi remontowe. Ponadto w 2020 r. nie wykonano 98,28 tys. zł planowanych dochodów w związku ze zmniejszeniem wpływów szkół i placówek otrzymanych z tytułu najmu, opłat za wyżywienie, usług.

(akta kontroli str. 127)

2.19. Starosta wyjaśnił, że w Powiecie realizowano wszystkie *ustawowo przypisane* zadania oświatowe, ale mając do dyspozycji większą pulę środków finansowych byłyby one rozdysponowane m.in. na poprawę bazy sportowej szkół, zwiększenie limitu godzin na pomoc psychologiczno-pedagogiczną w każdej szkole, zatrudnienie większej liczby specjalistów w poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz zabezpieczenia odpowiedniego budynku poradni, wyposażenie szkół, w szczególności pracowni do kształcenia zawodowego, obniżenie pensum nauczycieli kształcenia praktycznego, finansowanie wyjazdów uczniów (np. do muzeów, na wydarzenia kulturalne).

Starosta wskazał na trudność w oszacowaniu konkretnej kwoty, która pozwoliłaby zrealizować te zadania, jednak zaznaczył, że w znacznym stopniu umożliwiłaby to *kwota jaką Powiat dokładał na zadania bieżące w ostatnich latach ze środków własnych*.

(akta kontroli str. 127-128)

2.20. Obsługa finansowo-księgową była prowadzona osobno w każdej jednostce oświatowej. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Starostwa nadzór nad prawidłowością prowadzenia obsługi finansowo-księgowej rachunkowości przez jednostki powierzono Wydziałowi Finansowo-Księgowemu. Natomiast do zadań Wydziału Oświaty należało prowadzenie nadzoru nad działalnością szkół i placówek w zakresie spraw gospodarczych, administracyjnych i organizacji pracy.

Rzetelność danych ujętych w sprawozdaniach budżetowych oraz prawidłowość prowadzonej przez jednostki oświatowe ewidencji księgowej weryfikowana była comiesięcznie poprzez uzgadnianie sald kont bilansowych oraz pozabilansowych z jednostkami organizacyjnymi. Sprawozdania Rb 27S i 28S weryfikowano z pisemną informacją o stanie środków na rachunkach bankowych, wysokości zrealizowanych dochodów i wydatków, a także stanie zobowiązań. Prawidłowość ewidencji na kontach pozabilansowych weryfikowano w systemie Bestia (weryfikowano dane z zakresu planu ujęte w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z uchwał). Dodatkowo jednostki organizacyjne przedkładają do Skarbnika Powiatu zbiorcze zestawienia obrotów i sald za dany rok, celem weryfikacji poprawności danych ujętych w księgach

Ponadto w 2020 i 2021 r. w Starostwie zaplanowano trzy kontrole finansowo-księgowe w jednostkach oświatowych w zakresie zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz wewnętrznymi jednostki dotyczącym m.in.: zgodności danych ujawnionych w sprawozdaniu z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej w danym roku. Dwie przeprowadzone dotychczas kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Jedna kontrola nie została zrealizowana do końca września 2021 r.

W kwestii sprawdzenia rzetelności danych przekazywanych do SIO Starosta wyjaśnił, że dane wykazywane w raportach subwencyjnych analizowano pod kątem

zgodności ze stanem faktycznym i dokumentacją jednostek. Na wystandaryzowanych wewnętrznie w Wydziale Oświaty drukach potwierdzana jest przez każdego z dyrektorów zgodność danych wykazanych przez MEN w raporcie dla j.s.t. w odniesieniu do stanu faktycznego. Dane te są krzyżowo porównywane z arkuszami organizacyjnymi szkół prowadzonych przez Powiat. W każdym roku zdecydowana większość danych wykazywanych przez Ministerstwo w raporcie dla j.s.t. jest zgodna ze stanem faktycznym, a jednostkowe błędy są wyjaśniane i korygowane by ostatecznie doprowadzić do zgodności stanu faktycznego z dokumentacją. Dane dotyczące wag subwencyjnych z tytułu niepełnosprawności uczniów w szkołach ogólnodostępnych, są weryfikowane z orzeczeniem kwalifikującym ucznia do kształcenia specjalnego, podobnie nauczanie indywidualne. Starosta podał, że potwierdzenie zgodności danych do ministerstwa z poziomu j.s.t. następuje zawsze we wskazanym terminie, po upewnieniu się, że wszystkie dane wykazane przez jednostki są zgodne.

(akta kontroli str. 128-129)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nierzetelnie rozliczono kwotę dotacji za sierpień 2019 r. dla szkoły niepublicznej, gdyż do obliczenia kwoty dotacji przyjęto 24 słuchaczy na podstawie informacji złożonej przez szkołę za ten miesiąc. Wg rozliczenia rocznego liczba uczniów w tym miesiącu, z uwzględnieniem frekwencji, wyniosła 20. Przy rozliczeniu rocznym dotacji nadpłata za czterech słuchaczy nie została przypisana do zwrotu. W efekcie zawyżono, wypłacono i rozliczono kwotę dotacji o 2678,36 zł wyższą od należnej.

(akta kontroli str. 246-273)

Starosta wyjaśnił, że szkoła otrzymywała dotację do 31 sierpnia 2019 r., natomiast od 1 września 2019 r. z uwagi na brak naboru utraciła prawo do otrzymywania dotacji za miesiąc wrzesień, październik, listopad i grudzień 2019 r. Nadpłata dotacji za miesiąc sierpień zgodnie ze stosowaną zasadą winna być rozliczona w miesiącu wrześniu, ale nie zostało to dokonane z uwagi na brak słuchaczy. Przy rozliczeniu rocznym dotacji nadpłata za czterech słuchaczy nie została przypisana do zwrotu na skutek niedopatrzenia pracowników wydziału merytorycznego ds. oświaty, weryfikujących poprawność pod względem formalnym i merytorycznym w zakresie liczby słuchaczy na których jednostka otrzymała dotację w 2019 r., w stosunku do liczby słuchaczy uprawnionych do otrzymania tej dotacji.

(akta kontroli str. 243)

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia gospodarowanie środkami na zadania oświatowe. W uchwałach budżetowych na poszczególne lata rzetelnie planowano dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej, w wysokościach wynikających z informacji otrzymanych od ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W budżecie Powiatu zapewniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wymaganej wysokości. W sprawozdaniach budżetowych prawidłowo wykazywano dane wynikające z ewidencji księgowej. Powiat wykorzystał skontrolowane dotacje otrzymane z budżetu państwa zgodnie z przeznaczeniem, zwracając terminowo niewykorzystane środki. Powiat korzystał też ze środków pochodzących z funduszy europejskich i innych zewnętrznych środków. Udzielał również dotacji szkołom niepublicznym, przy czym została ona zawyżona w jednym z pięciu skontrolowanych przypadków.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wnioski pokontrolne	W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek o podjęcie działań w celu odzyskania nienależnie udzielonej dotacji za 2019 r. jednej ze szkół niepublicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	<p>Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.</p> <p>Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust.2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.</p>
Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków	<p>Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.</p> <p>W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.</p>

Kraków, grudnia 2021 r.

Bernard Różański
specjalista kontroli państwowej

.....